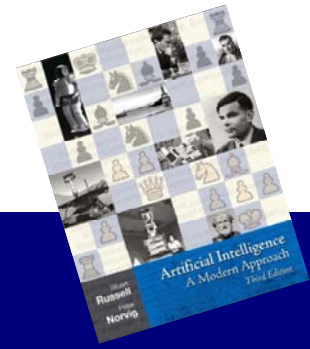
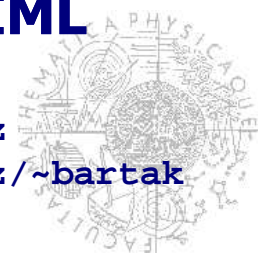

Umělá inteligence II

Roman Barták, KTIML

roman.bartak@mff.cuni.cz
<http://ktiml.mff.cuni.cz/~bartak>

9

Úvodem

- Dnes budeme **učit agenty**, jak zlepšit svůj výkon při řešení budoucích úloh na základě pozorování světa.
  - rozhodovací stromy
  - regresní metody
  - umělé neuronové sítě
  - neparametrické modely
  - support vector machines
  - boosting

Pokud můžeme chování agenta zlepšit, proč ho rovnou nenaprogramujeme lépe?

- těžko můžeme **předvídat všechny situace**, do kterých se agent může dostat
  - Můžeme agenta naprogramovat na průchod jedním bludištěm, ale projde všechna bludiště?
- těžko můžeme **předvídat všechny změny světa** v čase
  - pokud předvídáme cenu na burze, je potřeba se adaptovat na změnu situace
- často ani **nemusíme vědět**, jak řešení úkolu naprogramovat
  - každý umíme rozpoznávat obličeje blízkých, ale jak proces rozpoznávání naprogramovat?

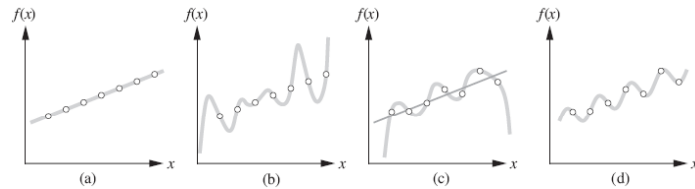
Formy učení

V principu můžeme zlepšovat každou část agenta.

Zlepšení a použité techniky záleží na zodpovězení otázek:

- Jakou **část agenta** zlepšujeme?
  - funkci užitku, efekty akcí, převod pozorování na akci, ...
- Jak **reprezentujeme znalosti** a zlepšovanou část? Jaké **předchozí znalosti** agent má?
  - logická reprezentace, Bayesovské sítě
- Na základě jaké **odezvy** se agent učí?
  - **učení bez učitele** (unsupervised learning)
    - například hledání vzorů klusterováním
  - **zpětnovazební učení** (reinforced learning)
    - učení na základě odměn a trestů
  - **učení s učitelem** (supervised learning)
    - z dvojic vstup-výstup se učíme odpovídající funkcí

- Máme dána **tréninková data** vstup-výstup $(x_1, y_1), \dots, (x_N, y_N)$, kde $y_i = f(x_i)$.
- Cílem je najít **hypotézu** h , která aproximuje funkci f .
  - hypotézy vybíráme z **prostoru hypotéz** (například lineární funkce)

- **hypotéza** je **konzistentní**, pokud $h(x_i) = y_i$
- přesnost hypotézy měříme na **testovacích datech**
- Typy úloh
  - **klasifikace**: množina výstupů y_i je konečná (slunečno, zataženo, déšť)
  - **regrese**: výstupy jsou čísla (teplota vzduchu)

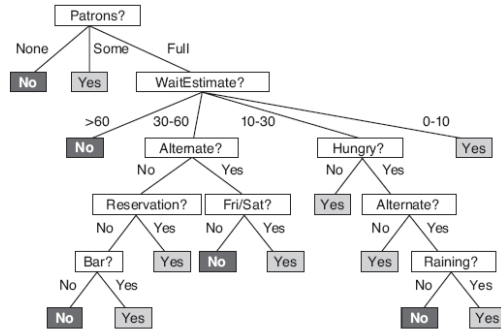
Ockhamova břitva

- Co když tréninkovým příkladům odpovídá **více hypotéz**?
- Obecně preferujeme **jednodušší hypotézu**.
  - Někdy může být lepší jednodušší hypotéza, která pouze aproximuje tréninková data, než složitější hypotéza, která přesně pokrývá tréninkové příklady (přeučení).
- Jaká hypotéza je jednodušší?
  - například lineární funkce je jednodušší než kvadratická
- Princip **Ockhamovy břitvy** – nejjednodušší vysvětlení je zpravidla správné.

Rozhodovací stromy

- **Rozhodovací strom** je jednoduchý způsob reprezentace funkce, která vektor vstupních atributů převádí na rozhodnutí – výstupní hodnotu.
  - rozhodnutí získáme posloupností testů na hodnoty vstupních atributů

- Uvažujme binární rozhodnutí (Booleovský rozhodovací strom)
  - pro n atributů je rozhodovací funkce popsatelná tabulkou s 2^n řádky
  - máme tedy 2^{2^n} různých funkcí
  - každou funkci můžeme triviálně popsat rozhodovacím stromem hloubky n

Jak najít „malý“ konzistentní rozhodovací strom?

Umělá inteligence II, Roman Barták

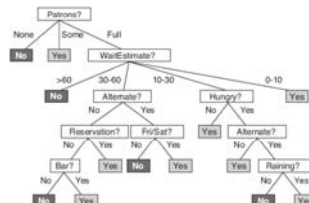
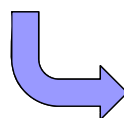
Rozhodovací stromy

řešená úloha

- Prostor hypotéz je tvořen rozhodovacími stromy a my hledáme ten, který odpovídá zadaným příkladům (konzistentní hypotéza).

Example	Attributes										Target
	Alt	Bar	Fri	Hun	Pat	Price	Rain	Res	Type	Est	
X_1	T	F	F	T	Some	\$\$\$	F	T	French	0-10	T
X_2	T	F	F	T	Full	\$	F	F	Thai	30-60	F
X_3	F	T	F	F	Some	\$	F	F	Burger	0-10	T
X_4	T	F	T	T	Full	\$	F	F	Thai	10-30	T
X_5	T	F	T	F	Full	\$\$\$	F	T	French	>60	F
X_6	F	T	F	T	Some	\$\$	T	T	Italian	0-10	T
X_7	F	T	F	F	None	\$	T	F	Burger	0-10	F
X_8	F	F	F	T	Some	\$\$	T	T	Thai	0-10	T
X_9	F	T	T	F	Full	\$	T	F	Burger	>60	F
X_{10}	T	T	T	T	Full	\$\$\$	F	T	Italian	10-30	F
X_{11}	F	F	F	F	None	\$	F	F	Thai	0-10	F
X_{12}	T	T	T	T	Full	\$	F	F	Burger	30-60	T

- příklady ve tvaru (x, y)
- pro jednoduchost budeme pracovat s Boolean výstupem
- příklad s restaurací (budeme čekat?)

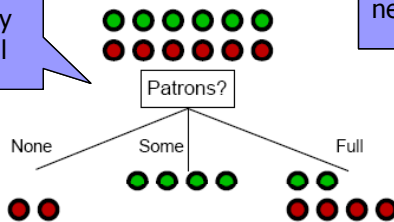
Umělá inteligence II, Roman Barták

Rozhodovací stromy

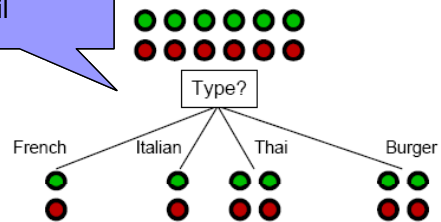
princip učení

- Strom budeme hledat metodou **rozděl a panuj**
  - vybereme nejvíce informativní atribut, který dáme do kořene
  - podle hodnot atributu rozdělíme příklady
  - pokud dostaneme příklady se stejným výstupem, jsme hotovi, jinak pokračujeme s dalším atributem
- Jak poznáme **nejvíce informativní atribut**?
  - je to ten, který do klasifikace přinese největší rozdělení

dobry atribut
některé příklady sám klasifikoval

špatny atribut
příklady vůbec nerozdělil

Umělá inteligence II, Roman Barták

Rozhodovací stromy

algoritmus učení

Algoritmus ID3

function DTL(*examples*, *attributes*, *default*) **returns** a decision tree

if *examples* is empty **then return** *default*

else if all *examples* have the same classification **then return** the classification

else if *attributes* is empty **then return** MODE(*examples*)

else

best ← CHOOSE-ATTRIBUTE(*attributes*, *examples*)

tree ← a new decision tree with root test *best*

for each value v_i of *best* **do**

examples_i ← {elements of *examples* with *best* = v_i }

subtree ← DTL(*examples_i*, *attributes* - *best*, MODE(*examples*))

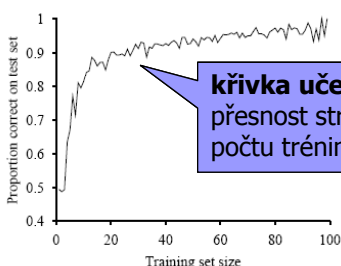
add a branch to *tree* with label v_i and subtree *subtree*

return *tree*

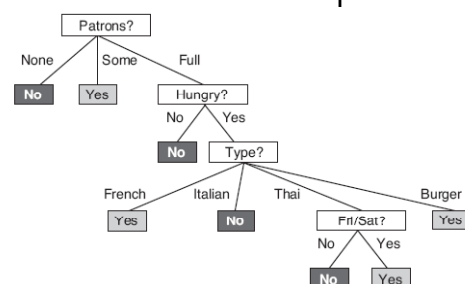
vrátí nejčastější výstup z příkladů rodiče

vrátí nejčastější výstup z příkladů pro rozdělení

vybere nejvíce informativní atribut

křivka učení
přesnost stromu podle počtu tréninkových příkladů

Umělá inteligence II, Roman Barták

Volba testovacího atributu

Jaký atribut vybrat pro test v rozhodovacím stromu?

- Rozhodneme se podle **informačního zisku** atributu (větší je lepší), který je definován pomocí **entropie**.
- **Entropie** je míra neurčitosti náhodné proměnné
  - měří se v „bitech“ informace, které získáme znalostí hodnoty proměnné
    - mince, kde vždy padá orel, má nulovou entropii
    - klasická mince má entropii 1
    - „mince“ se čtyřmi stejně pravděpodobnými stranami má entropii 2

$$H(V) = - \sum_k p(v_k) \log_2(p(v_k)), v_k \text{ jsou hodnoty proměnné } V$$

$$B(q) = - q \cdot \log_2 q - (1-q) \cdot \log_2(1-q) \text{ entropie Booleovské proměnné}$$

$$H(\text{Goal}) = B(p/(p+n)) \text{ entropie sady } p \text{ pozitivních a } n \text{ negativních příkladů}$$

- Atribut A rozdělí příklady dle hodnoty atributu

- očekávaná entropie po testu atributu A

$$\text{Remainder}(A) = \sum_k B(p_k / (p_k + n_k)) \cdot (p_k + n_k) / (p+n)$$

- **informační zisk** atributu

$$\text{Gain}(A) = B(p/(p+n)) - \text{Remainder}(A)$$

- $\text{Gain}(\text{Patrons}) \approx 0.541$ $\text{Gain}(\text{Type}) = 0$

Umělá inteligence II, Roman Barták

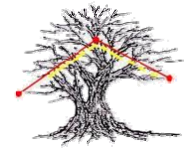
Přeučení

- Někdy učící algoritmus vydá velký rozhodovací strom.
- **Příklad:** Chceme udělat rozhodovací strom, který určí, zda na kostce padne 6 podle atributů jako je hmotnost a barva kostky, držení palců apod.
  - dostaneme velký strom podle nalezených vzorů ve vstupních datech
  - rozumný strom by měl mít jeden uzel s odpovědí NE
- V takových případech hovoříme o **přeučení** (overfitting).
  - nastává obecně nejen u náhodných dat
  - větší možnost přeučení je u větších prostorů hypotéz a u větších počtů atributů
  - menší šance přeučení je u zvětšujícího se počtu tréninkových příkladů

Umělá inteligence II, Roman Barták

Prořezání stromu

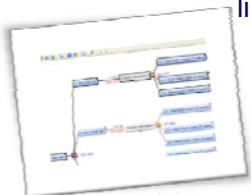
- Přeučení můžeme zmírnit **prořezáním** nalezeného rozhodovacího stromu.
  - vezmeme poslední rozhodovací uzel na nějaké cestě
  - pokud je atribut irelevantní (detekuje pouze šum v datech), uzel vyřadíme
- Jak poznáme **irelevantní atribut**?
  - **test významnosti** (χ^2 test)
    - uvažujme data bez vzoru (**nulová hypotéza**)
    - vypočteme odchylku aktuálních dat od nulové hypotézy
$$p'_k = p \cdot (p_k + n_k) / (p + n) \quad n'_k = n \cdot (p_k + n_k) / (p + n)$$
$$\Delta = \sum_k (p_k - p'_k)^2 / p'_k + (n_k - n'_k)^2 / n'_k$$
    - použitím χ^2 tabulky najdeme hodnotu Δ zajišťující pro daný počet atributů (stupňů volnosti) přijetí či odmítnutí nulové hypotézy (přijetí znamená, že atribut je irelevantní)
- Můžeme χ^2 oříznutí použít už při konstrukci rozhodovacího stromu (**včasné zastavení**)?
  - raději ne, protože oříznutí se týká jednoho atributu, ale kombinace hodnot víc atributů může být informativní (například u stromu pro popis funkce XOR)

Umělá inteligence II, Roman Barták

Rozhodovací stromy

praktické vlastnosti

- Pro reálné problémy potřebují rozhodovací stromy některá rozšíření resp. je potřeba vyřešit některé problémy:
  - **chybějící data** (mohou chybět hodnoty některých atributů)
    - Jak taková data klasifikovat? Jak upravit formuli pro výpočet informačního zisku?
    - vezmeme četnost výskytu hodnot a na jejím základě chybějící hodnoty doplníme
  - **mnoha-hodnotové atributy** (každý příklad může mít jinou hodnotu atributu)
    - informační zisk nemusí správně popisovat důležitost takových atributů
    - nemusíme větvení dělat podle všech hodnot, ale binárně podle jedné hodnoty
  - **spojité nebo číselné hodnoty vstupních atributů**
    - místo nekonečně mnoha větví se hodnoty atributů rozdělí podle vybraných bodů (příklady se setřídí podle hodnot atributu a za body dělení se berou hodnoty, kde se mění klasifikace)
    - výpočtově nejnáročnější část učení
  - **spojité hodnoty výstupního atributu**
    - bude potřeba **regresní strom**, tj. rozhodovací strom, který má v listech lineární funkci počítající na základě některých vstupních atributů výstupní hodnotu
    - učící se algoritmus musí rozhodnout, kdy ukončit dělení stromu a aplikovat lineární regresi
- Rozhodovací stromy mají prakticky velmi důležitou vlastnost – **je vidět, jak rozhodnutí bylo uděláno** (což třeba neplatí u neuronových sítí).

Umělá inteligence II, Roman Barták

- Jak naložíme se **spojitými proměnnými**?
- Prostorem hypotéz budou **lineární funkce**
  - začneme s lineárními funkcemi jedné proměnné (univariate linear regression)
  - zobecníme na lineární funkce více proměnných (multivariate linear regression)
  - nakonec ukážeme lineární klasifikátory (použití prahové funkce)

Lineární regrese

- Hledáme funkci ve tvaru $y = w_1 \cdot x + w_0$
- Označme $h_{\mathbf{w}}(x) = w_1 \cdot x + w_0$, kde $\mathbf{w} = [w_0, w_1]$
- Hledáme **hypotézu** $h_{\mathbf{w}}$, která nejlépe odpovídá datům (hledáme váhy w_1 a w_0).
- Jak měříme **chybu** vzhledem k datům?
  - Nejčastěji se používá kvadratická chyba

$$\text{Loss}(h_{\mathbf{w}}) = \sum_j (y_j - h_{\mathbf{w}}(x_j))^2 = \sum_j (y_j - (w_1 \cdot x_j + w_0))^2$$

- hledáme tedy $\mathbf{w}^* = \text{argmin}_{\mathbf{w}} \text{Loss}(h_{\mathbf{w}})$

- lze najít vyřešením rovnic

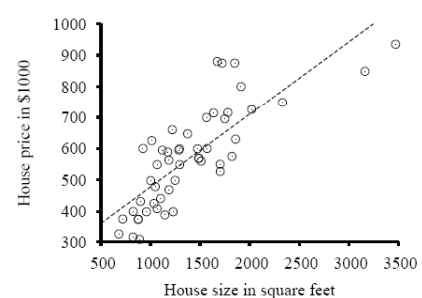
$$\frac{\partial}{\partial w_0} \sum_j (y_j - (w_1 \cdot x_j + w_0))^2 = 0$$

$$\frac{\partial}{\partial w_1} \sum_j (y_j - (w_1 \cdot x_j + w_0))^2 = 0$$

- jednoznačné řešení

$$w_1 = \frac{(N \sum_j x_j y_j - \sum_j x_j \sum_j y_j)}{(N \sum_j x_j^2 - (\sum_j x_j)^2)}$$

$$w_0 = (\sum_j y_j - w_1 \cdot \sum_j x_j) / N$$

Nelineární regrese

- Pokud je prostor hypotéz definován jiným typem funkce, nemusí mít rovnice $\partial \text{Loss}(h_{\mathbf{w}}) = 0$ analytické řešení.

- Můžeme použít **metodu poklesu dle gradientu**

- začneme s libovolným nastavením vah
- upravíme váhy podle gradientu (největší pokles)

$$w_i \leftarrow w_i - \alpha \frac{\partial \text{Loss}(h_{\mathbf{w}})}{\partial w_i},$$

kde α je tzv. **learning rate** (může být konstantní nebo v průběhu učení klesat)

- opakujeme do konvergence

- Pro lineární regresi dostaneme:

$$w_0 \leftarrow w_0 + \alpha \sum_j (y_j - h_{\mathbf{w}}(x_j))$$

$$w_1 \leftarrow w_1 + \alpha \sum_j (y_j - h_{\mathbf{w}}(x_j)) \cdot x_j$$

Umělá inteligence II, Roman Barták

Regrese s více atributy

- Hypotéza je tvaru $h_{\mathbf{w}}(\mathbf{x}) = w_0 + \sum_i w_i x_i$
- Příklady rozšíříme o nultý atribut s hodnotou 1

$$h_{\mathbf{w}}(\mathbf{x}) = \mathbf{w}^T \mathbf{x}$$

- Problém můžeme řešit analyticky, tj. řešením rovnic $\partial \text{Loss}(h_{\mathbf{w}}) = 0$

$$\mathbf{w}^* = (\mathbf{X}^T \mathbf{X})^{-1} \mathbf{X}^T \mathbf{y}$$

kde $\mathbf{X}$ je matice vstupních atributů tréninkových příkladů (řádek = příklad)

- Nebo použijeme metody poklesu dle gradientu

$$w_i \leftarrow w_i + \alpha \sum_j (y_j - h_{\mathbf{w}}(\mathbf{x}_j)) \cdot x_{j,i}$$

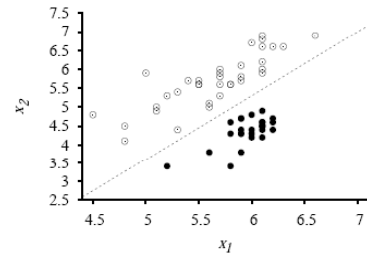
Umělá inteligence II, Roman Barták

Lineární klasifikátor

- Lineární funkci můžeme také použít pro klasifikaci – pro oddělení dvou množin příkladů.

- **lineární separátor**

- hledáme hypotézu h_w tž.
  - $h_w(\mathbf{x}) = 1$ pokud $\mathbf{w} \cdot \mathbf{x} \geq 0$, jinak 0
- alternativně můžeme funkci h definovat pomocí prahové funkce
  - $h_w(\mathbf{x}) = \text{Threshold}(\mathbf{w} \cdot \mathbf{x})$,
kde $\text{Threshold}(z) = 1$, pro $z \geq 0$, jinak 0

- **perceptronové učící pravidlo**

$$w_i \leftarrow w_i + \alpha (y - h_w(\mathbf{x})) \cdot x_i$$

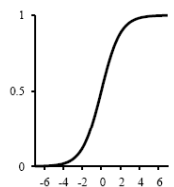
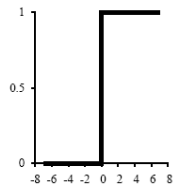
- pokud je příklad klasifikován správně, váha se nemění
- pokud $h_w(\mathbf{x}) \neq y$, potom se váha zvětší/zmenší dle x_i

- klasifikátor můžeme „změkčit“ použitím **logistické prahové funkce**

$$\text{Threshold}(z) = 1 / (1 + e^{-z})$$

$$w_i \leftarrow w_i + \alpha (y - h_w(\mathbf{x})) \cdot h_w(\mathbf{x}) \cdot (1 - h_w(\mathbf{x})) \cdot x_i$$

- často používané v reálných aplikacích

Umělá inteligence II, Roman Barták

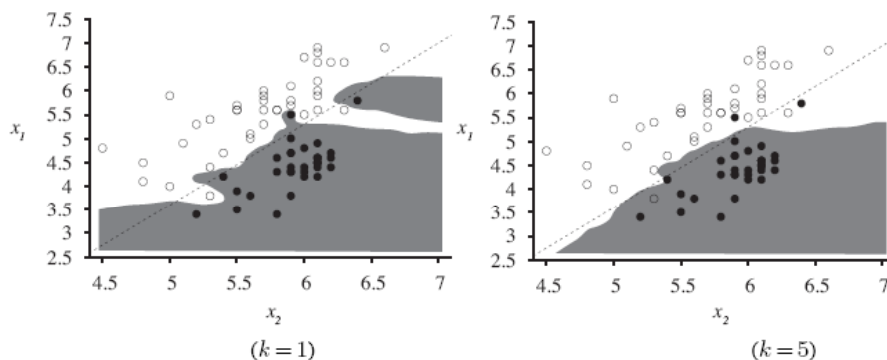
Neparametrické modely

- Když se lineární regrese naučí hypotézu, můžeme zahodit tréninková data.
- Hovoříme o tzv. **parametrických modelech** – data sumarizujeme do podoby omezeného předem daného počtu parametrů (vah).
- Když ale máme velké množství tréninkových příkladů, není lepší aby „mluvily sami za sebe“ místo převodu do malého vektoru?
- Odpovědí jsou **neparametrické modely**, které nejsou charakterizovány vektorem parametrů, ale „pamatují“ si tréninkové příklady.
- Pro nový příklad $\mathbf{x}$ vyhledáme v paměti stejný příklad a pokud tam je, vrátíme odpovídající y .
- Ale co když v paměti příklad se stejnými atributy není?

Umělá inteligence II, Roman Barták

Nejbližší sousedé

- Jak najít odpověď pro příklad, který není v tabulce příkladů?
- Najdeme **k nejbližších** tréninkových příkladů a odpověď složíme z jejich výstupů.
  - v případě klasifikace vybereme mezi nalezenými příklady třídy s největším výskytem (proto se k volí liché)

Umělá inteligence II, Roman Barták

Nejbližší sousedé vzdálenost

- Když hovoříme o nejbližších sousedech, jak definujeme vzdálenost?
- Typicky se používá tzv. **Minkowského vzdálenost**

$$L^p(\mathbf{x}_j, \mathbf{x}_q) = (\sum_i |x_{j,i} - x_{q,i}|^p)^{1/p}$$

- $p = 1$: **Manhattanská vzdálenost**
- $p = 2$: **Euclidovská vzdálenost**
- Booleovské hodnoty: **Hammingova vzdálenost** (počet odlišných hodnot)
- Pozor na měřítko!
  - zpravidla se hodnoty **normalizují**
  - místo $x_{j,i}$ bereme $(x_{j,i} - \mu_i) / \sigma_i$, kde μ_i je průměr a σ_i je standardní odchylka

Umělá inteligence II, Roman Barták

Neparametrické modely

poznámky ke klasifikaci

■ Problém dimenzionality

- metoda nejblížešých sousedů funguje dobře pro velké počty příkladů s malým počtem atributů (malou dimenzí)
- v mnoho-dimenzionálním prostoru jsou nejblížeší susedé hodně daleko

■ Hledání susedů

Jak vlastně najdeme k nejblížešých susedů?

- **tabulka**: nalezení prvku trvá $O(N)$
- **binární vyvážený strom**: nalezení prvku trvá $O(\log N)$, ale nejblížeší susedé mohou být ve vedlešých větvích
  - dobré, pokud je příkladů exponenciálně více než dimenzí
- **hašovaci tabulky**: nalezení prvku trvá $O(1)$
  - je potřeba hašovaci funkce citlivá na vzdálenost (blízke prvky jsou ve stejném koši)
  - susedy nelze hledat přesně, ale aproximačně (například použijeme více hašovacích tabulek, v každé najdeme prvky odpovídající příkladu a mezi nimi vybereme k nejblížešých)

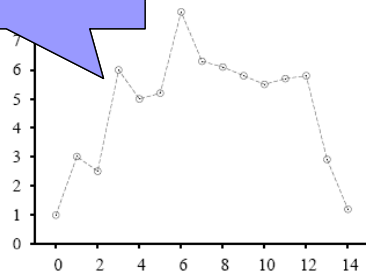
Umělá inteligence II, Roman Barták

Neparametrická regrese

Podobně jako klasifikační úlohy můžeme řešit **regresní úlohu**.

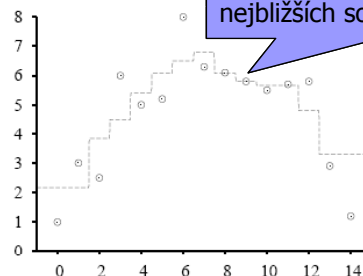
Spojování bodů

lineární regrese dvou bodů z okolí

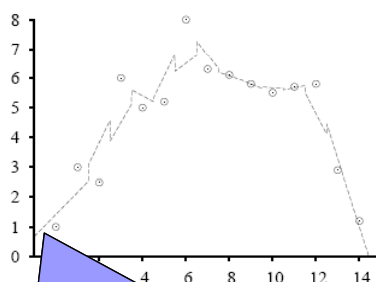
Průměr susedů

vezmeme průměrný výstup k (3) nejblížešých susedů (není spojitě)

Lineární regrese

uděláme lineární regresi k (3) nejblížešých susedů (není spojitě)

Lokálně vážená regrese

lineární regrese k nejblížešých susedů, kde vzdálenější body mají menší váhu váha určena **kernel funkcí K**
 $w^* = \operatorname{argmin}_w \sum_j K(\operatorname{Dist}(x_q, x_j))(y_j - w \cdot x_j)^2$

Umělá inteligence II, Roman Barták

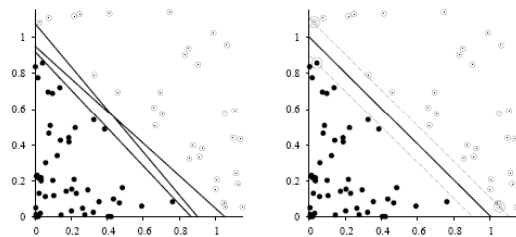
Support Vector Machines

- SVM je dnes asi **nejrozšířenější metoda učení s učitelem**.
- Metoda je založená na třech základních vlastnostech:
  - hledání **lineárního separátoru** s maximálním okrajem (vzdáleností od příkladů)
  - pokud nelze příklady lineárně separovat, převedeme je **kernel funkcí** do jiného prostoru, kde separovat jdou
  - použijeme **neparametrický přístup** pro reprezentaci hypotézy (ale s málo příklady)

Umělá inteligence II, Roman Barták

SVM separace

- Při hledání lineárního separátoru nejsou všechny tréninkové příklady stejně důležité!
- Ty, které se nacházejí na rozhraní mezi třídami, jsou významnější.
- Budeme hledat separátor, který má největší okraj (vzdálenost od tréninkových příkladů)

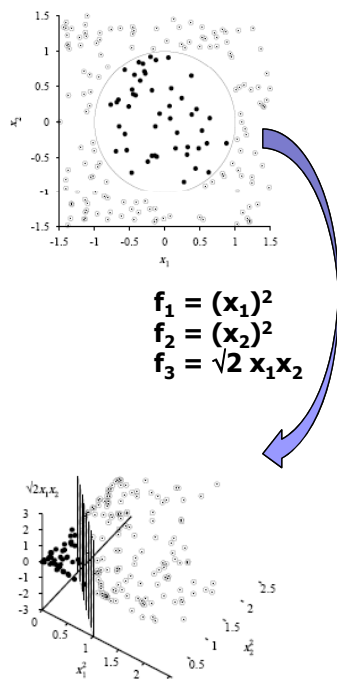

- lze řešit přes **duální reprezentaci**

$$\operatorname{argmax}_{\alpha} \sum_j \alpha_j - \frac{1}{2} \sum_{j,k} \alpha_j \alpha_k y_j y_k (\mathbf{x}_j \cdot \mathbf{x}_k), \text{ kde } \alpha_j \geq 0, \sum_j \alpha_j y_j = 0$$

- řešíme technikami kvadratického programování
- všimněme si, že tréninkové příklady jsou při výpočtu brány po dvojicích
- Hypotéza je vyjádřena v duální reprezentaci
$$h(\mathbf{x}) = \operatorname{sign}(\sum_j \alpha_j y_j (\mathbf{x} \cdot \mathbf{x}_j) - b)$$
- nebo pro původní reprezentaci $\mathbf{w} = \sum_j \alpha_j \cdot \mathbf{x}_j$
- Důležitá vlastnost
  - hypotéza je sice reprezentována neparametricky tréninkovými příklady, ale pouze některé váhy jsou nenulové – váhy příkladů, které jsou nejbližší separátoru – tzv. **support vectors**
  - SVM tak spojuje výhody neparametrických modelů s parametrickými (držíme jen několik málo příkladů, kde $\alpha_j \neq 0$)

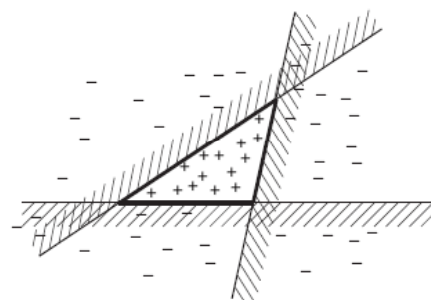
Umělá inteligence II, Roman Barták

- Co když ale nejsou tréninkové příklady lineárně separovatelné?
- Můžeme vstupní vektor mapovat funkcí F do jiného prostoru, kde příklady budou separovatelné.
- Při hledání separace jednoduše místo x_j použijeme $F(x_j)$.
- Často nemusí F aplikovat na samostatné příklady, ale můžeme aplikaci provést rovnou po dvojicích.
  - $F(x_j) \cdot F(x_k) = (x_j \cdot x_k)^2$
  - hovoříme o tzv. **kernel funkci** $K(x_j, x_k)$
  - používá se například polynomiální kernel $K(x_j, x_k) = (1 + x_j \cdot x_k)^d$
    - dává prostor jehož dimenze je exponenciální v d

Skládání hypotéz

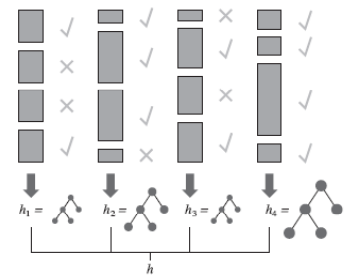
- Zatím jsem vždy hledali **jedinou hypotézu**.
- Co kdybychom hledali **více hypotéz** a jejich výsledky potom skládali?
  - hypotézy „hlasují“ o výsledné klasifikaci – většina vyhrává – což **zvyšuje šanci na správnou klasifikaci**
  - přirozeně se tak také **zvětší prostor hypotéz**
    - můžeme například lineárním klasifikátorem klasifikovat lineárně neseparovatelné příklady

Boosting

- Metoda skládání hypotéz založená na vážení tréninkových příkladů a opakovaném hledání hypotézy:
  - na začátku dáme všem tréninkovým příkladům **stejnou váhu** (např. 1)
  - zvolenou metodou **najdeme** nějakou **hypotézu**
  - u příkladů, které jsou špatně klasifikovány **zvýšíme váhu**, o dobře klasifikovaných ji snížíme
  - **opakujeme** hledání hypotézy
  - získané hypotézy přispívají do výsledného klasifikátoru s vahou danou správnou klasifikací tréninkových příkladů
  - dokáže **zlepšit i slabé metody** učení (stačí když je základní metoda „o trochu“ lepší než náhodné hádání výsledku)

Umělá inteligence II, Roman Barták

AdaBoost

function ADABOOST(*examples*, *L*, *K*) **returns** a weighted-majority hypothesis

inputs: *examples*, set of N labeled examples $(x_1, y_1), \dots, (x_N, y_N)$

L, a learning algorithm

K, the number of hypotheses in the ensemble

local variables: **w**, a vector of N example weights, initially $1/N$

h, a vector of K hypotheses

z, a vector of K hypothesis weights

for $k = 1$ **to** K **do**

h[k] $\leftarrow L(\textit{examples}, \mathbf{w})$

$\textit{error} \leftarrow 0$

for $j = 1$ **to** N **do**

if $\mathbf{h}[k](x_j) \neq y_j$ **then** $\textit{error} \leftarrow \textit{error} + \mathbf{w}[j]$

for $j = 1$ **to** N **do**

if $\mathbf{h}[k](x_j) = y_j$ **then** $\mathbf{w}[j] \leftarrow \mathbf{w}[j] \cdot \textit{error} / (1 - \textit{error})$

$\mathbf{w} \leftarrow \text{NORMALIZE}(\mathbf{w})$

$\mathbf{z}[k] \leftarrow \log(1 - \textit{error}) / \textit{error}$

return WEIGHTED-MAJORITY(**h**, **z**)

Umělá inteligence II, Roman Barták